

Обраћање чланице Сталне делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарној скупштини Централноевропске иницијативе (ПС ЦЕИ) Данијеле Мартиновић на засједању Парламентарног комитета ПС ЦЕИ на тему „Различитост омогућава креативност за привредни раст региона“

Будимпешта, 24. април 2013.

"Цијењени г. Предсједниче,
Поштоване колеге

Велико ми је задовољство бити данас на овом састанку!

Поштовани г. Предсједниче, захваљујем Вам на топлој добродошлицы и честитам на изврсној организацији овог састанка, као и могућности да размотримо питања од заједничког интереса.

Земље Централноевропске иницијативе се разликују језички, културолошки, политички, национално али постоји увезаност и блискост земаља региона. Блискост која се остварује преко сурадње наше Централноевропске иницијативе, путем дипломатских, политичких, економских веза, туризма и културно-спортских манифестација. Блискост путем различитости ствара могућност развоја ланца вриједности и искориштавање компаративних предности сваке земље појединачно, у свим наведеним областима.

Када је о економији ријеч, БиХ може осталим земљама ЦЕИ-а понудити атрактивне секторе за улагања. Ти сектори су: шумарство, пољопривреда, енергетика, туризам, грађевинарство, прехранбена индустрија, рударство и металопрерађивачка индустрија, текстилна и дрвопрерађивачка индустрија, ауто-индустрија. Управо различитост земаља представља основу за даље увезивање.

Када је ријеч о шумарству, 53% БиХ је покривено висококвалитетним бјелогоричним и црногоричним шумама, што износи преко 2 милиона хектара. БиХ пружа повољне увјете и за развој пољопривреде због расположивих природних, земљишних ресурса, умјерене климе и радне снаге.

Исто тако, БиХ посједује значајан енергетски потенцијал – хидро- и термпотенцијал. БиХ има значајне залихе смеђег угља, лигнита и тресета, преко 6 милијарди тона. Исто тако, значајан је потенцијал за кориштење енергије из обновљивих, чистих извора – енергије вјетра, соларне енергије те енергије из биомасе.

У БиХ постоје значајне дестинације погодне за развој туризма. Посјетиоци могу да уживају у зимском, бањском, планинском, морском, еко и сеском, вјерском (Међугорје) и културно-историјском туризму.

Текстилна индустрија у БиХ има значајну традицију, премда данас доминирају лохн-послови.

БиХ има значајне резерве угља, боксита, олова, цинка те камене соли. Рударство се у БиХ развија доласком Аустро-угарске крајем 19. вијека а прије 1992 године у рудницима је радило преко 30.000 радника.

Прехрамбена индустрија такођер има значајан потенцијал. Постоје велики пољопривредни ресурси, али нажалост, нису довољно искориштени. Но, БиХ има значајан потенцијал у производњи пшенице, раног воћа и поврћа, љековитог и ароматичног биља, меда.

БиХ остварује значајне извозне приходе путем извоза дрвета и производа од дрвета – намјештаја првенствено.

БиХ постаје све значајнији извозник ауто-дијелова и пресвлака за сједишта у аутоиндустрији. Значајни напори се улажу и у обнову намјенске индустрије.

БиХ је, као дио бивше Ју прије 1992. Године, била седма војна сила у Европи.

БиХ највише тргује са земљама окружења, дакле чланицама ЦЕИ те земљама из ЕУ.

Исто тако, највећи прилив страних инвестиција је долазио из Србије, Хрватске, Италије, Аустрије, Њемачке. БиХ и земље окружења су чланице ЦЕФТА-е што је донио низ предности и трговинских погодности за земље чланице.

Но, за разлику од БиХ већина земаља Централне и Источне Европе је успјешно прошла процес транзиције, реиндустријализације и повећала своју конкурентност. БиХ има и даље низак ниво индустријализације (11,4%) БДП-а, а удио индустрије у укупној запослености износи само 26% што је ниже од извозно оријентираних земаља Централне и Источне Европе (33%).

Прерађивачка индустрија БиХ износи преко 90% робног извоза а земљама Централне и Источне Европе тај постотак износи 21%. Извозна понуда се састоји од интермедијарних производа и енергената ниске додане вриједности, док на страни увоза доминирају капитална, трајна и нетрајна потрошна добра, и то храна (преко 2 милијарде КМ увоза).

Увезивање земаља ЦЕИ-а у ланцу вриједности, путем кластера, што је потврђено на темељу низа стручних студија, би доприњело остаривању значајних, компаративних предности и резултата на пољу: енергетике, аутомобилске индустрије, прераде дрвета те пољопривредне производње.

Наравно, тиме се не исцрпљује могућност међусобних улагања и у друге

секторе и компаније у којима наше земље, билатерално имају интерес. Свакако, детаљнија анализа појединих сектора и проналазак обостране, међусобне користи представља значајан корак на продубљивању сарадње и и блискости међу земљама ЦЕИ-а. (крај)